

Masopustní taškařice

Jaroslava Pachlová,
výchovatelka školní družiny,
ZŠ Stráž u Tachova

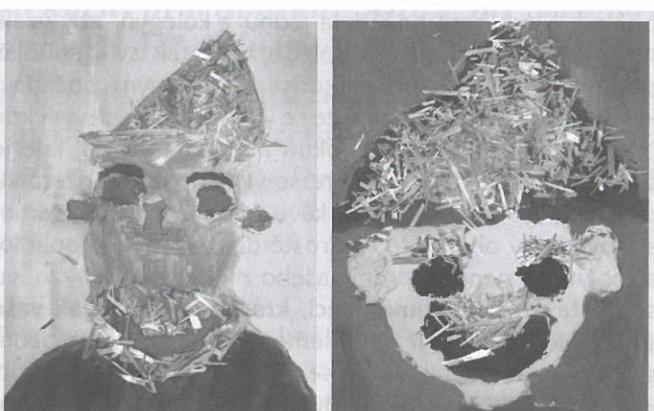

Masopust neboli karnevalové období je časem veselosti, legrace a zábavy, v tomto období neplatí až tak úplně předpisy o chování. Lidé si připravují masky a maškary, tancují a baví se. V našem městysu masopust obvykle vrcholí průvodem o masopustním úterý, před tzv. Popeleční středou, kterého se s dětmi z naší družiny účastníme. Krom různých taškařic a vyrábění masek připravujeme také tradiční karneval.

Nejdříve se s dětmi seznámíme, co masopust znamená a že slovo karneval pochází z italského slova *carnevale*, což je vlastně v překladu „maso pryč“. Je to období od Tří králů až do počátku postní doby. Opět se nabízí práce se slovem půst a otázky jako např.: Dokážete se vzdát nějakých dobrot nebo zíct oblíbené zábavy?

Jak ozvláštnit tradiční výrobu masek

Jedním ze zábavných způsobů může být hra: „**Návrháři z družiny aneb nej... masopustní model**“. V přepravkách máme vytříděné různé části oblečení, kostýmů a doplňků. Děti se rozdělí do skupin a určí si role návrháře, stylisty, modela... Snaží se vytvořit co nejnápaditější a nejlegračnější model, který pak předvedou na komentované přehlídkce maškar. Tako vzniklá maska, při jejíž výrobě se recykluje staré vyrazené oblečení, podporuje kreativitu dítěte a každý kus je originál. Tato aktivita se nám osvědčila i při

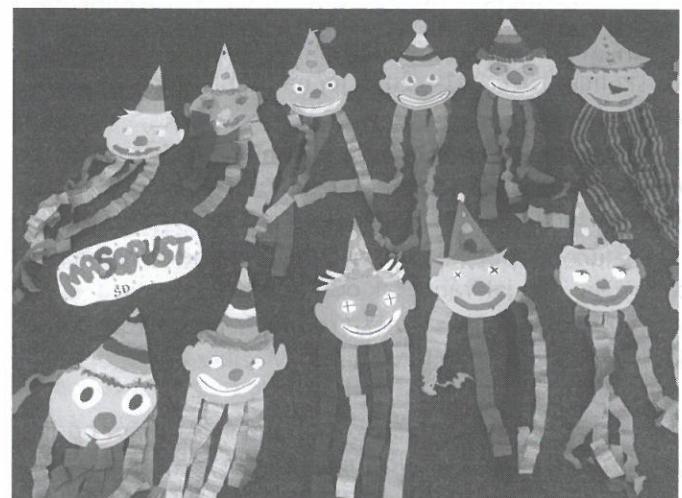

karnevalu s rodiči, kdy děti oblékaly do nejoriginálnějších a nejzábavnějších modelů své rodiče.

Další aktivitou, kterou hravě zvládnou i prvňáčci, může být **vyrábění střapaté paruky** z odpadového materiálu. Na výrobu potřebujeme mikrotenové sáčky nebo igelitové tašky, starou čepici nebo ustřížené seštíte punčocháče, nůžky, velkou jehlu a pevnou nit. Nejdříve nastříháme velké množství mikrotenových proužků a ty pak našíváme po celém povrchu čepice. Vznikne originální střapatá paruka, ve které není zima při masopustním průvodu, je odolná i proti dešti a na karnevalu jste nepřehlédnutelní.

Masopust a fašiangy

V loňském školním roce jsme spolupracovali v našem projektu **Doteck ztracených časů** se slovenskými partnery a s nimi jsme porovnávali české a slovenské masopustní zvyky. Vytvořili jsme obrázky tradičních masek, zatancovali jsme si a natočili masopustní tance jako například tento:

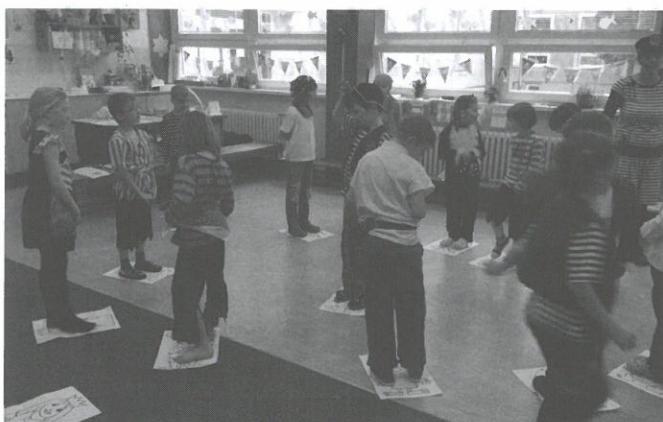
Fašanek sa kráti

1. Fašanek sa kráti, už sa nenavráti, /: staré baby pláču, že sa nevyskácu.:/
2. Fašanku, fašanku, šak ťa je na mále, /: ako tej rosičky na zelenej trávje.:/

Kroky jsou velmi jednoduché, aby se dalo tančit i v maskách. Mimo jiné vznikl Receptár fašiangových dobrôt – Receptár masopustních dobrót, kde děti pátraly po rodinných receptech. A mnoho dalších aktivit.

Tradiční družinový karneval

Asi v každé družině se pořádá karneval. U nás se většinou masky, výzdoba a zaměření vážou k celoroční hře. Takže jsme měli karneval „nesmírně vesmírný“, „pirátsky“, „cestovatelský“, „cirkusový“ atp. Před každým karnevallem si děti samy navrhnu plakáty, které pak rozvesí po škole a do vitrín ve vsi.

Na portále www.rvp.cz jsem již před lety vytvořila úložiště her, nápadů a aktivit na dětské karnevaly a maškarní rejce. Oblíbené jsou písničky s pohybem a jako příklad uvedu dva tanečky. První je tradiční polský taneček **Labadu**, který procvíčí názvy různých částí těla. Zde česká verze, jak jí zpíváme my:

Tancujeme labadu, labadu, labadu,
tancujeme labadu, labaděnku.

Ruce? Byly?

Byly.

Hlava? Byla?

Byla.

Ramena? Byla?

Nebyla.

Atd.

Tancujeme labadu, labadu, labadu,
tancujeme labadu, labaděnku.

Ruce? Byly?

Byly.

Hlava? Byla?

Byla.

Ramena? Byla?

Nebyla.

Atd.

Děti tancují v kruhu a drží se za tu část těla, která byla právě jmenována (obzvláště kotníky jsou oblíbené...).

Druhá aktivita **Karamba – kasamba** je spíše hrou, která vede k vyjádření nálad a pocitů. Pod slovy hry si děti vlastně nic neumějí představit, ale svým projevem jim dají určitý „význam“. Ve hře se opakují tato slova: *karamba*, *kasamba* a *pirueta*. Každé slovo má svůj určený pohyb: na slovo *karamba* (jinak také caramba, můžeme přeložit jako *hromel*, k čemu!) se účastníci hry rozkročí a vzpažují ruce, na slovo *kasamba* zůstanou rozkročeni, ale předkloní se s třepetajícíma rukama dolů a na slovo *pirueta* (*otočka*) se děti například otočí kolem své osy.

Vlastní hra probíhá takto:

- vedoucí hry určuje náladu při předvádění pohybů a výrazu přednesu slov, např. *radostně* (účastníci hry radostně slova vykřikují **KARAMBÁ** a mohou přidat radostný pohyb hlavou, „rozzářenou“ mimiku, ruce vystřelují nad hlavu, při slově **KASAMBÁ** se to opakuje radostným třepetáním rukou a poslední radostné zvolání **Á PIRUETA** doprovodí otočkou); *smutně* bude vypadat úplně jinak – pohyby i slova budou pomalejší, tišší, svěšená ramena, „povadlá“ mimika;
- nálady se střídají – mohou je určovat i účastníci hry (vesele, naštvaně, zlostně, zamilovaně, unuděně, uplakaně, otráveně, pyšně atd.);
- hra je výborná na zlepšení nálady a uvolnění po velkém soustředění i při výuce.

Improvizovaný karnevalový fotografický ateliér

Masky se dle zájmu nechají vyfotit v improvizovaném karnevalovém fotoateliéru. Děti a rodiče mohou fotografovat i tradiční masopustní průvod a fotky pak uveřejníme na webu školy. Prostě tradice se dají spojit s dnešní dobou a využít z každé to nejlepší.